

PIELGRZYMKA • WIELKANOC w RZYMIE •

LIGI KATOLICKIEJ 13 — 22 IV. 1938

udział w uroczystościach Kanonizacji bł. Andrzeja Boboli

Cena zł.

149FRANCOPOL
Mazowiecka 9**PAMIĘTAJ
O BEZROBOTNYCH
NARODOWCACH**

Anglia zwiększa zbrojenia

i wprowadzi powszechną służbę wojskową

Oświadczenie min. Chamberlaina w sprawie Austrii

LONDYN, 14. 3. W wypełnieniu po brzegi Izbie Gmin premier Chamberlain złożył oświadczenie w związku z wydarzeniami w Austrii.

Deklaracja premiera była krótka, trwała tylko 25 minut.

Zainteresowanie Anglii wypadkami w Austrii

W pierwszej części Chamberlain odczytał odpowiedź min. Neuratha na protest brytyjski.

Neurath odrzucił w imieniu rządu Rzeszy protest brytyjski, oświadczając, że wojska niemieckie wkroczyły do Austrii na wezwanie rządu austriackiego. Rząd Rzeszy uwzględnił apel rządu austriackiego, bowiem Austrii groziła wojna domowa.

Premier następnie wstał i wyłożył sposób przeciwdziałania, który nie był twierdzą-

niem rządu niemieckiego, o jakoby W. Brytania nie posiadała prawa interesowania się zagadnieniem niepodległości Austrii. Zainteresowanie rządu brytyjskiego w tej sprawie — oświadczył Chamberlain — nie może ulec żadnemu zakwestionowaniu. W. Brytania i Austria są członkami Ligi Narodów i oba te państwa były, podobnie jak Niemcy, sygnatariuszami traktatów, które zapewniały, że niepodległość Austrii nie może być zniesiona bez zgody Rady Ligi Narodów.

Gwarancja dla Czechosłowacji

Chamberlain następnie podał do wiadomości Izby zapewnienie udzielone ze strony rządu niemieckiego rządowi Czechosłowacji, oświadczając m. in., że sztab niemiecki wydał rozkaz wojskom wkraczającym do Austrii, aby trzymały się o 15 km. od granicy czeskiej.

przez całą Izbę, zarówno na ławach rządowych, jak i opozycyjnych, owacją.

Dla wszystkich, którzy słuchali tych słów premiera brytyjskiego, jasnym było, że W. Brytania przyłączy się do najwyższego wysiłku zbrojeniowego. Słowa premiera o „rozszerzonym wysiłku narodowym, do którego wszyscy zostaną powołani”, komentowane są powszechnie w Izbie Gmin, ja-

ko zapowiedź wprowadzenia w W. Brytani w najbliższym czasie powszechnego obowiązku służby obronnej.

Jednym z ciekawszych przemówień w czasie debaty była mowa Winstona Churchilla, który poparł jaknajgoręcej decyzję rządu przystąpienia do powszechnej służby wszystkich obywateli kraju na rzecz konieczności i wymagań obrony.

Alcaniz i Caspe zdobyte 30 km. do granic Katalonii

SARAGOSSA, 14. 3. Wojska powstańcze zajęły dziś przed południem miasto Alcaniz, które było dotychczas największym punktem koncentracyjnym dla wojsk republikańskich na froncie północnym.

W dwie godziny po zajęciu Alcaniz oddziały gen. Yague weszły do miejscowości Caspe. W chwili obecnej wojska gen. Franco znajdują się w oddaleniu 30 km. od granicy Katalonii.

Zeznania „miss X”

zdecydowały o wyroku

na szpiegów sowieckich w Anglii

LONDYN, 14. 3. Proces o zdradę państwa wytoczony przed niedawnym czasem czterem praco-

wnikom arsenału w Wollwich, będącym na żołdzie Związku Radzieckiego zakończył się w poniedziałek po krótkich obradach skazaniem trzech oskarżonych i uniewinnieniem jednego.

Główny oskarżony Glading, który pod pokrywką „Stowarzyszenia Przyjaciół Rosji Sowieckiej” uprawiał szpiegostwo na rzecz Moskwy otrzymał karę 6 lat więzienia. Dwaj współoskarżeni otrzymali 4 i 3 lata więzienia. Uwolnienie czwartego z oskarżonych nastąpiło wskutek braku dostatecznych dowodów.

Proces toczył się głównie nad zarzutami znanimi przez ogół publiczności angielskiej, przy czym tajemnicza agentka angielskiego Intelligence Service, miss X odegrała główną rolę.

Miss X zjawiała się w poniedziałek na zakończenie procesu, jako świadek obciążający Gladinga, który jak się okazało z jej zeznań przebywał w Londynie czas dłuższy i prowadził tam pracę wyrotową na rzecz Kominternu, zajmując się również akcją komunistyczną w Indiach.

Senat uchwalił budżet

Optymistyczny horoskop wicepremiera

Rząd obronił „Teruel” leśny

Senat zakończył w poniedziałek pracę nad budżetem na rok 1938-39. Omawiany był budżet Ministerstwa Skarbu, ustawa skarbowa oraz ustawa inwestycyjna.

Art. 11 i 12 ustawy skarbowej

Projekt ustawy skarbowej referował sen. Rostworowski, podkreślając, że w komisji wyjątkowo żywą dyskusję wywołały art. 11 i 12 ustawy skarbowej. Pierwszy z nich dotyczy użytkowania lasów państwowych. Sejm stanął na stanowisku, że wyreby są zbyt wielkie, ustalił pewną średnią za ostatnie 5 lat, w której dyrekcja

lasów może się obracać z możliwością przekroczenia o 8 procent. Opierając się na oświadczeniu Ministerstwa Skarbu, że brzmienie sejmowe art. 11 byłoby bardzo niekorzystne dla preliminarza budżetowego, komisja Senatu przywróciła rządowe brzmienie tego artykułu.

Art. 12 dotyczący podatku specjalnego wywołał zastrzeżenia, ponieważ jest to włączenie do ustawy skarbowej ustawy czysto podatkowej. W tej sprawie marsz. Prystor wystosował list do przewodniczącego komisji budżetowej. W liście tym zaznaczył, że nie skorzystał z regulaminu, który go upoważnia do zwrócenia komisji budżetowej preliminarza budżetowego w celu ponownego rozpatrzenia, ale zwraca uwagę, że tego rodzaju praktyka jak wprowadzenie art. 12 — mogłoby ograniczyć prawa Sen. u, ponieważ inne są uprawnienia Senatu przy ustawodawstwie, a inne przy uchwalaniu budżetu i ustawy skarbowej, które krepują Senat określonymi terminami. Wprowadzenie spraw podatkowych do ustawy skarbowej byłoby ograniczeniem praw Senatu. List marszałka ma na celu podkreślenie, że przyjęcie przez Senat ustawy

skarbowej wraz z art. 12, nie może stanowić precedensu na przyszłość.

Rezolucja sen. Leszczyńskiego

Budżet Ministerstwa Skarbu oraz ustawę skarbową przyjęto w myśl propozycji komisji, uchwalono również kilka rezolucji, a m. in. rezolucję sen. Leszczyńskiego, wzywającą Rząd do skierowania uwagi na sprawę opłacalności gospodarki wiejskich. Projekt ustawy inwestycyjnej referował sen. Petrażycki, po czym zabrał głos wicepremier Kwiatkowski.

Optymistyczny horoskop

Wicepremier omówił horoskopy na rok gospodarczy 1938-39, oceniając je optymistycznie. Mówiąc o C. O. P. p. wicepremier Kwiatkowski zapowiedział, że rząd nie pragnie przenoszenia istniejących warsztatów produkcji z ziem zachodnich do C. O. P. — natomiast znaczną część zamówień wykona dla C. O. P. przemysł ziem zachodnich.

Pożyczkę inwestycyjną uchwalono bez zmian, jak również drugą ustawę o pożyczce inwestycyjnej dla Państwowego Instytutu Higieny.

Porządek dzienny wtorkowego posiedzenia Sejmu został uzupełniony pierwszym czytaniem rządowego projektu ustawy o ochronie imienia Józefa Piłsudskiego.

Wzburzenie społeczeństwa polskiego na Wileńszczyźnie

WILNO, 14. 3. W szeregu miejscowości na Wileńszczyźnie odbyły się tłumne demonstracje, na których wzburzone społeczeństwo żąda przykładowego ukarania sprawców zabójstwa polskiego żołnierza. Rezolucje uchwalane na wiecach żądają zdecydowanych posunięć pod adresem Litwy, która przez systematyczne prowokacje i ostatni wypadek pod Marcinkaicami wyczerpała cierpliwość Polski.

J. Modkowski
PL5 Krzyży 18. Marszałkowska 92.
Kapelusze w modnych kolorach

Żołnierski pogrzeb ofiary prowokacji litewskiej

WILNO, 14. 3. We wsi Marerkańce na pograniczu polsko-litewskim odbył się uroczysty pogrzeb ś. p. strzelca Korpusu Ochrony Pogranicza Stanisława Serafina, który poległ śmiercią żołnierza, zamordowany przez Litwinów.

W pogrzebie wzięły udział wielotysięczne tłumy okolicznej ludności, liczne delegacje wojska, straży leśnej, nauczycielstwa i młodzieży szkolnej. Kondukt pogrzebowy prowadził 7 księży. Na mogile złożono 200 wieńców. Nad mogiłą pierwszy przemówił proboszcz wioskowy ks. Lorenz, podkreślając, że cała Polska wstrząśnięta jest do głębi skrytobójczym morderstwem, dokonanym na bohaterskim żołnierzu polskim.

Ś. p. Stanisław Serafin — mówił ks. Lorenz — to ofiara zaślepienia

i obłądnej nienawiści, wpajanej od wielu lat przez władze litewskie w serca ludności. Dziś cierpliwość nasza jest na wyczerpaniu.

Następnie zabrał głos dowódca batalionu K. O. P., który w krótkich żołnierskich słowach pożegnał poległego.

W imieniu ludności cywilnej przemówił wójt gminy Orzece, Feliks Surowiec, oświadczając m. in.: „Dość mamy krzewienia nienawiści przez Litwinów, niszczenia polskich napisów w kościołach i uemieszczania gości litewskich na krzyżach cmentarnych.

Następnie zabrał głos dowódca kompanii, w której szeregu pełnił służbę ś. p. strzelec Stanisław Serafin, oświadczając, że morderstwo to zostanie na zawsze zapamiętane.

20 zebrań

antykomunistycznych

POZNAN, 14. 3. W ubiegłą niedzielę dn. 13 b. m. odbyło się na terenie województwa poznańskiego 20 wielkich zebrań publicznych poświęconych sprawie mordu lubońskiego i walce z komunizmem.

W zebraniach tych wzięło udział przeszło 18.000 osób, z czego w samym Poznaniu około 7.500 osób. Na wszystkich zebrań publicznych uchwalono ostre rezolucje, domagające się znacznego wzmocnienia dotychczasowej walki z prądami wyrotowymi w Polsce.

Wyroki śmierci wykonane

Dwa nowe procesy w Moskwie

Seria procesów „kameralnych”

MOSKWA, 14. 3. Prezydium najwyższej rady Z. S. R. R. odrzuciło prośbę o ulaskawienie 17 skazanych na śmierć w ostatnim

procesie. W komunikacie oficjalnym brak jest nazwiska Rozenholca. Należy przypuszczać, że Rozenholz albo został ulaskawio-

ny albo też prośby o ulaskawienie nie składał.

Wyrok ma być wykonany we wtorek nad ranem, w tej chwili więc, gdy wiadomość ta dochodzi do rąk czytelników, wyroki są już wykonane.

Dwa nowe procesy

MOSKWA, 14. 3. Zakończono tu opracowywanie aktu oskarżenia w nowym procesie trockistów, który niedługo rozpocznie się w Moskwie.

Proces ten obejmuje szereg b. polpredów: w Tokio, Warszawie, Helsinkach, Bukarescie, Tallinie itp. oraz wyższych urzędników Narkomindieła. Na ławie oskarżonych zasiądzie w tym procesie ogółem 23 osoby. Początek procesu przewidywany jest na koniec marca, bądź w pierwszych dniach kwietnia br.

Proces ten poprzedzi jeszcze jeden proces: dowódców czerwonej armii. M. in. Dybienki, a nie jest wykluczone, że również Woroszyłowa, Blüchera, Budiennego i innych. O tych ostatnich bowiem, jako o „szkodnikach i trockistach” coraz częściej się mówi. „Sownarkom” wydał ponadto zarządzenie co do szeregu procesów „kameralnych”, które na wiosnę odbędzie się w większych miastach: w Leningradzie, Kijowie, Charkowie, Odessie itd.

Wzorem adw. Rippl Marsz Żydów z Wilna do Palestyny

Do Centrali władz administracyjnych przesłano podanie niejakiego Gordona, rzemieślnika żydowskiego z Wilna, który przystąpił do zorganizowania marszu Żydów do Palestyny. W marszu tym ma wziąć udział około 1000 mężczyzn i kobiet. Trasa marszu prowadzić ma przez Rumunię. Wydaje się jednak bardzo wątpliwe, czy ze względu na

bezpieczeństwo publiczne, marsz ten dojdzie do skutku. Jak wiadomo, przed półtora rokiem marsz taki zorganizował adw. Wilhelm Rippl z Warszawy, twórcą „Jegonu żydowskiego”, jednakże uczestnicy marszu pod Pylami zostali zmuszeni do odwrotu. Za stawianie oporu policji wytoczono kilku osobom sprawy sądowe.

Zaprenumerować ABC

można OSOBIŚCIE lub LISTOWNIE w kantorze przy ulicy Al. Jerozolimskie 3-a i p. lokal 10, albo TELEFONICZNIE — tel. 8-18-33

Krwawy zbir Żelazny zawiśnie na szubienicy

Z kancelarii cywilnej Głowy Państwa nadeszła odpowiedź w sprawie podania o ulaskawienie groźnego bandyty skazanego na karę śmierci. O łaskę zabiegał Stanisław Żelazny, skazany prawomocnie, wyrokiem krakowskiego sądu apelacyjnego na karę śmierci przez powieszenie. Żelazny ma na swym sumieniu liczne napady rabunkowe z bronią w ręku, a m. in. udział w krwawym starciu z policją na ulicach

Krakowa, w czasie którego, śmiertelnie ranny był funkcjonariusz P. P.

Zabieg o obronę Żelaznego pozostał bez uwzględnienia, wobec czego krwawy zbir zawiśnie na szubienicy. Żelazny od czasu ujęcia go przebywa w krakowskim więzieniu św. Michała.

◆ **MLECZARNIA DANGLA Szpitalna 7** najlepsze kolacje nabiałowe ◆

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-92 (sekretariat) 666-99 (ogólny), 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kupaiecka”). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimskie 3a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa, buchalteria). Kantor prenumerata: Al. Jerozolimskie 3a i p. lokal 10. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimskie 3a, tel. 727-33. Konto PKO 23400. Skrzynka Poczтовая 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia Włocławek, Cyganki 24, tel. 135. Kallisz, Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) 5.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Cena ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wódr artykułów) 80 gr., w reklamach (wódr ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 7-27-33.